

अग्रनासिका स्त्री अया नासिका अपहस्तवत् क० ।
नासिकाग्रभागे ।

अग्रन्यिक पु० नास्ति ग्रन्थिर्वस्त्रग्रन्थिः संसारवन्धग्रन्थिर्वाऽस्य ।
निर्यग्रन्थिके सुक्तकच्छे जैनभेदे आत्मज्ञे च “भित्तते
हृदयग्रन्थि” रित्यनेन तस्य संसारग्रन्थिग्रन्थिलोकोत्तथा-
त्वम् । ग्रन्थिग्रन्थि त्वि० ।

अग्रपर्णी स्त्री अग्रे पर्यं यस्याः जातित्वात् ङीप् ।
(आत्कुशीति) स्याते वृत्ते ।

अग्रपूजा स्त्री अग्रे पूजा । प्राथमिकपूजायाम् । “अग्रे-
पूजामिह स्थित्वा गृह्णाणेमासिति” पुरा० ।

अग्रभाग पु० भज्यते इति भागः एकदेशः भज-घञ्
अग्रः पूर्वः भागः कर्म० । आङ्गादौ प्रथमसङ्ख्ये देये
द्रव्ये अवयविनः शेषभागे च । यथा शराग्रभागः ।

अग्रभुक् त्वि० अग्रे देवपितादिभ्योऽदत्त्वा भुङ्क्ते भुज-
क्तिप् ७त० । औदरिके ।

अग्रभू पु० अग्रे भवति उत्पद्यते भू-क्तिप् ७त० । पूर्वजाते
ज्येष्ठभातरि विप्रे च ज्येष्ठभगिन्यां स्त्री । पूर्वजाते त्वि० ।

अग्रमहिषी स्त्री कर्म० । प्रधानस्त्रियाम् । “अथाग्रमहिषी
राज्ञ” इति ।

अग्रमांस न० अग्रं प्रधानं भक्ष्यत्वेन मन्यते मन्-स, दीर्घः
कर्म० । हृदयस्थे पद्माकारे (फलका) इति नामके मांसे ।
केचित् व्युक्ताग्रमांसमेकं नामेत्याहुः । (अग्रमांस) इति
प्रसिद्धे रोगभेदे च ।

अग्रमुख न० अग्रं मुखम् अग्रहस्तवत् कर्म० । सुखाग्रे ।

अग्रयण न० अग्रमयनात् उत्तरायणात् णत्वम् शक० तत्विधा
नकालोऽस्य अच् । मार्गे मासि साग्निककर्त्तव्येनवशस्येष्टि-
रूपे यज्ञभेदे । निरग्निकर्त्तव्ये नवाङ्गश्राद्धे च । “अकृता-
ग्रयणञ्चैव धान्यजातं द्विजोत्तमेति” वज्रसूत्रे स्मृतः ।
“अकृताग्रयणसकृताग्रयणस्येष्टिश्राद्धं यथायोग्यं साग्नि-
कनिरग्निपरमिति” आङ्गत्वे रघुनन्दनः ।

अग्रयान न० अग्रे यानं यस्य या-ल्युट् संज्ञात्वेऽयणत्वम् ।
पुरोगामिनि सैन्ये । अग्रगामिमात्रे त्वि० ।

अग्रयायिन् त्वि० अग्रे यास्यति या-ण्णि ७त० । पुरो-
गामिनि “पुत्रश्च ते रणशिरस्ययमग्रयायीति” अष्टे च ।

अग्रयोधिन् पु० अग्रे स्थित्वा युध्यति युध-ण्णि ७त० ।
सैन्यानामग्रे स्थित्वा योद्धरि । [चिह्नोति प्रसिद्धे शाकभेदे ।

अग्रलोहिता स्त्री अग्रमुपरिभागः लोहितं यस्याः व० ।

अग्रवीज पु० अग्रं शाखायं वीजस्यत्वात्कं यस्य । किन्नाग्र-

तरुखण्डरूढे (कलम) इतिप्रसिद्धे काण्डजाते कुरखट्ट-
कादिपुत्रे ।

अग्रसन्धानी स्त्री अग्रे फलोत्पत्तेः प्राक् सम्धीयते ज्ञाय-
तेऽनया कार्यं सम्+धा-करणे ल्युट् ङीप् । यमपञ्चि-
कायाम् । यत्र हि प्राणिवर्गस्य प्राग्भवीयकर्मणुसारेण
शुभाशुभसूचकं सर्व्वं लिख्यते सा यमपञ्चिका । कैश्चित्
यमपट्टिकेति वा कथ्यते । अग्रसन्धानकारिणि त्वि० ।

अग्रसन्ध्या स्त्री अग्रं सन्ध्यायाः, “सर्वोऽप्येकदेशः कालवाचिना
समस्यते, इत्युक्ते एक०त० । सन्ध्यापूर्व्वसमये । अग्रा
पूर्व्वी सन्ध्या इति कर्म० । प्रातःसन्ध्यायाम् “कर्कभूना-
सुपरि लहिनं रङ्गयत्यग्रसन्ध्याति” शकुन्तला ।

अग्रसर त्वि० अग्रे सरति गच्छति सृ-ट् ७त० । अग्र-
गामिनि । “युद्धायापसरोऽभवदिति” स्त्रियां ङीप् ।

अग्रसारा स्त्री अग्रं शीर्षमात्रं सारोऽस्याः । फलग्रन्थि-
शिखायां सङ्ख्यायाम् । अग्रात् अग्रमारभ्य सारोऽस्य ।
वंशादौ पु० ।

अग्रह पु० ग्रहः परिग्रहः न०त० । परिग्रहाभावे । बहू० ।
परिग्रहग्रन्थे सन्यासिप्रसृतौ, ज्ञानग्रन्थे त्वि० ।

अग्रहर त्वि० अग्रे ह्रियते दीयतेऽसौ अग्र-हृ-अच् । अग्र-
देये वस्तुनि, भागाग्रे पु० अग्र-हृ-कसं रि अच् । अग्रहा-
रिणि त्वि० “प्राग्रहरः कुमार” इति ।

अग्रहस्त पु० अग्रहासौ हस्तश्चेति शुष्णशुष्णिनोरभेदात् कर्म० ।
हस्तस्याग्रभागे “अथाग्रहस्ते सुकुलीकृताङ्गुलाविति” कु० ।

अग्रहायण पु० अग्रः श्रेष्ठः हायनोऽप्रीहिरत्त णत्वम् ।
मार्गशीर्षे मासि । तस्य च “मासानां मार्गशीर्षोऽस्मीति”
गीतायां भगवद्विभूतिरूपत्वोक्तेः श्रेष्ठधान्यवत्त्वाच्च तथात्वम् ।

अग्रहायणोष्टि स्त्री अग्रा प्राथमिकी हायननिमित्ता इष्टिः ।
नवशस्येष्टौ यागभेदे ।

अग्रहार पु० अग्रं प्रथमं ह्रियते उत्पन्नशस्यादुद्धृत्य स्थाप्यते
हृ-कर्मणि घञ् । ज्येष्ठोत्पन्नशस्यादुद्धृत्य ब्राह्मणो
द्देशेन स्थाप्ये धान्यादौ शुकुलादावृत्तब्रह्मचारिणे देये
जेतादौ, ग्रामभेदे च “स कस्मिंश्चिदग्रहारं कालो नामैक-
स्येति” दशकु० । अग्रं हरति-अण् । अग्रहारके त्वि० ।

अग्रार्चि न० अग्रञ्च तदन्ति नेत्रं चेति शुष्णशुष्णिनो-
रभेदात् कर्म० स्वाङ्गपरत्वात् नाचसमा० । नेत्राग्रे
अपार्च्ये “अपार्च्यो वीक्षमाणस्तु तिर्यग्भ्रातरसन्नवी-
दिति रासा० ।

अग्रार्णीक न० अग्रञ्च तदनीकं चेति शुष्णशुष्णिनोरभेदात्